

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 31P/67/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121204776
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Topolčanská
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2021:3121204776.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa C. V., L.. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, dieťa rodičov: matky, J. V., Š.Á. M. D. O., P. J. D. XXX, P.. Č.. J. B. X/D, P. a otca, neurčeného, o návrhu X. V., Š. M. D. O., P. J. D. XXX, P.. Č.. J. B. X/D, P., právne zastúpenej JUDr. Helenou Valáškovou Košútovou, advokátkou so sídlom Ľ.. G. XXX/X, P. P. na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti a na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

„Maloletý C. V., L.. XX.XX.XXXX sa dočasne ponecháva v osobnej starostlivosti navrhovateľky X. V., L.. XX.XX.XXXX, P. J. D. XXX, P.. Č.. J. B. X/D, P.

II. Za čí n a sa bez návrhu konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci určenia vyživovacej povinnosti matky J. V. k maloletému C..

III. Nariaďuje sa toto neodkladné opatrenie:

„Matka je povinná prispievať na výživu maloletého C. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín číslo SK70 8180 0000 0070 0053 0628, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od právoplatnosti tohto uznesenia.“

IV. Toto neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia konania vedeného Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 31P/67/2021.“

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným súdu dňa 22.07.2021, sa navrhovateľka domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bol maloletý dočasne zverený do jej osobnej starostlivosti. Navrhovateľka v návrhu uviedla, že matka dieťaťa je sledovaná v psychiatrickej ambulancii, má ukončené iba základné vzdelanie, nakoľko nebola schopná sa vyučiť. Matka dlhodobo vedie slobodný život, pričom opakovane strieda partnerov, pričom sa stretáva s viacerými naraz. Po nociach sa túla a cez deň spí. Je nezamestnaná. Matka nevie, kto je otcom maloletého. Matka maloletého nechce a aj v súčasnosti tvrdí, že nie je na dieťa pripravená. Matka sa o maloletého od jeho narodenia nestará a všetku starostlivosť o neho zabezpečuje navrhovateľka. Navrhovateľka s maloletým aj s jeho matkou žijú v spoločnej domácnosti v byte, ktorý si prenajíma navrhovateľka. Maloletý sa narodil predčasne, pričom jeho matka mala po pôrode záchvaty agresivity a vyhrážala sa, že sa zabije. Psychiater po vyšetrení matky maloletého dospel k záveru, že táto trpí S. G. S. R. L. M.. Matka však odmieta užívanie psychofarmák, z ktorého dôvodu nedochádza k zlepšeniu jej zdravotného stavu, hoci dlhodobo navštevuje psychiatrickú ambulanciu. Zo správy psychiatria okrem iného vyplýva aj to, že psychický stav matky výrazne ovplyvňuje jej schopnosť

zabezpečovať riadnu starostlivosť o maloletého. Navrhovateľka sa o maloletého stará prakticky od jeho narodenia, a to osobne aj finančne. Matka maloletého poberá rodičovský príspevok, avšak tento v celej výške minie pre svoje potreby. Navrhovateľka momentálne nepracuje, nakoľko sa stará o maloletého a je poberateľkou invalidného dôchodku. Navrhovateľka je po zdravotnej stránke spôsobilá zabezpečovať starostlivosť o maloletého a vedie riadny život. Navrhovateľka už v minulosti chcela riešiť zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti, avšak bála sa, aký dopad by to malo na matku, hoci ju opakovane na to nabádal psychiater či polícia. V súčasnosti však už nemožno zverenie maloletého do jej starostlivosti odkladať, a to vzhľadom na rapidné zhoršovanie sa správania matky, ktoré prerastá do agresivity priamo voči maloletému. Za posledné dni sa psychický stav matky veľmi zhoršil, v domácnosti bola veľmi agresívna, kričala, hádzala po navrhovateľke aj maloletom rôzne predmety a vyhrážala sa, že zabije seba aj maloletého. Navrhovateľka privolala políciu, matka dieťaťa bola následne prevezená na psychiatriu, odkiaľ ju však ešte v ten deň prepustili, domov sa však vrátila až na druhý deň, pričom situácia sa opakovala, navrhovateľka opätovne privolala políciu a matku následne hospitalizovali na psychiatrickom oddelení. Navrhovateľka sa zároveň návrhom vo veci samej domáhala zverenia maloletého do jej osobnej starostlivosti.

2. Súd sa oboznámil s návrhom navrhovateľky, lekárskymi správami matky dieťaťa, lustráciami účastníkov v Registri obyvateľov, v registri priestupkov, lustráciou matky v Sociálnej poisťovni, lustráciou navrhovateľky v registri trestov GP SR, správou kolízneho opatrovníka z prešetrenia pomerov zo dňa 02.08.2021, rodným listom maloletého a zistil nasledovný skutkový stav:

3. Z rodného listu maloletého C. mal súd za preukázané, že tento sa narodil dňa XX.XX.XXXX, ako matka je v rodnom liste uvedená J. V., otec dieťaťa nie je uvedený. Rodičovské práva a povinnosti k maloletému neboli doposiaľ upravované súdnym rozhodnutím. Osobnú starostlivosť o maloletého prakticky od jeho narodenia vykonáva navrhovateľka.

4. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine zo dňa 02.08.2021 mal súd za preukázané, že navrhovateľka pri pohovore uviedla, že na svojom návrhu trvá. Podľa jej vyjadrenia matka dieťaťa má amoky zúrivosti, chcela vyhodiť syna z okna. Matka je psychiatrický pacient, avšak asi neužíva lieky, nakoľko pije alkohol. Matka býva agresívna, búcha do dverí, kričí, na čo sa sťažujú susedia, ktorí privolávajú políciu. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje prevažne navrhovateľka, taktiež sa stará o matku dieťaťa. Otec dieťaťa nie je v rodnom liste uvedený, pretože matka sa stýkala súčasne s viacerými mužmi a nemá istotu, kto je otcom maloletého. Podľa vyjadrenia navrhovateľky, matka nebola pripravená na dieťa, maloletého nechcela po pôrode koiť a tvrdila, že si nevedela predstaviť, čo starostlivosť o dieťa obnáša a chce mať radšej voľnejší život a preto dočasne súhlasí s jej návrhom. Navrhovateľka s matkou dieťaťa a maloletým bývajú v 2-izbovom byte, ktorý si prenájí navrhovateľka. Matka dieťaťa v byte užíva samostatnú izbu, pričom navrhovateľka s maloletým užívajú obývačku. Počas pohovoru s navrhovateľkou bol prítomný aj maloletý, ktorý sa usmieval, priniesol im ukázať hračky, bol živý, čisto oblečený a vyzeral spokojne. Matka dieťaťa pri pohovore uviedla, že o jej syna sa stará jej matka, pričom ona jej príležitostne vypomáha. Vyjadrila sa, že mala popôrodné depresie a nevládala sa o syna adekvátne postarať. Aktuálne je jej lepšie, navštevuje psychiatrickú ambulanciu a užíva antidepresíva. Kontroly u lekára má pravidelné, sprevádza ju tam matka. So synom nespí v jednej miestnosti preto, lebo tento s ňou v izbe nechcel spať a veľa plakal. Matka poberá rodičovský príspevok 300,- Eur vrátane prídavku na dieťa. Matke prispieva sumou 100,- Eur mesačne. Matka súhlasila so zverením maloletého do starostlivosti navrhovateľky, uviedla, že o dieťa sa aktuálne nevie postarať, avšak do budúcnosti má záujem prevziať starostlivosť o neho. Má záujem sa osamostatniť, nájsť si bývanie, prácu. Záverom správy kolízny opatrovník uvádza, že na základe zistených skutočností ako aj s poukazom na lekársku správu psychiatra matky zo dňa 19.05.2020, v ktorej tento odporúča dočasné zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, navrhuje, aby súd dočasne ponechal maloletého v náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Tiež odporúča, aby súd matku dieťaťa zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého sumou primeranou jej príjmom a opodstatneným potrebám maloletého na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

5. Podľa § 2 ods.1, 2 CMP (z. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods.1 Civilného sporového poriadku (CSP) z. č. 160/2015 Z. z., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 360 ods. 1, 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

9. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 44 ods. 1 - 4 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 46 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželom. Maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti jednému z manželov so súhlasom druhého manžela.

13. Účelom neodkladného opatrenia je okamžite súdne riešiť vec, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, teda ak je splnený predpoklad naliehavosti požadovanej úpravy, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Neodkladné opatrenie je právnym inštitútom procesného práva, ktoré možno vydať za predpokladu, že sú aspoň osvedčené základné skutočnosti umožňujúce záver o pravdepodobnosti a dôvodnosti nároku, ktorému má byť poskytnutá súdna ochrana a súčasne, že sa jedná o stav, kedy vec neznesie odklad, kedy je potrebný okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Neodkladné opatrenie si vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia tak naliehavej potreby výchovného operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a vyžaduje bezodkladnú úpravu pomerov.

14. V danej veci mal súd za to, že sú splnené podmienky na vydanie navrhovaného neodkladného opatrenia v zmysle návrhu navrhovateľky. Súd mal za osvedčené, že matka dieťaťa má psychické problémy, pre ktoré od narodenia maloletého nezvláda starostlivosť o neho. Túto v plnej miere od narodenia maloletého zabezpečuje navrhovateľka, pričom túto starostlivosť zabezpečuje aj osobne aj finančne. Matka máva agresívne prejavy správania, vyhráža sa samovraždou, dokonca aj zabitím samotného maloletého dieťaťa. Samotná matka dieťaťa nateraz vyjadrila súhlas so zverením jej syna do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Ďalej mal súd za preukázané, že navrhovateľka má vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a vývoj maloletého. Za danej situácie súd návrhu vyhovel a rozhodol tak ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom tak zosúladiť faktický stav s právnym. Okrem toho sa maloletý vo faktickej starostlivosti navrhovateľky nachádza už od svojho narodenia a výhrady voči jej starostlivosti neprejavil ani kolízny opatrovník a ani samotná matka maloletého.

15. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné

úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

16. Keďže súd vyhovel návrhu a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým ponechal maloletého v osobnej starostlivosti navrhovateľky, súd sa stotožnil s podnetom kolízneho opatrovníka a bez návrhu začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci určenia vyživovacej povinnosti matky k maloletému dieťaťu, hoci samotná navrhovateľka toto vo svojom návrhu nežiadala. Súd má však za to, že je namieste matku dieťaťa zaviazť vyživovacou povinnosťou, a to aj s poukazom na spôsob jej života, kedy nie je záruka, že táto si bude vyživovaciu povinnosť plniť dobrovoľne. S poukazom na skutočnosť, že matka dieťaťa je v súčasnosti nezamestnaná, súd ju zaviazal vyživovacou povinnosťou v minimálnom zákonom rozsahu. Minimálne výživné v súčasnosti predstavuje sumu 29,87 Eur (Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky číslo 244/2021 Z. z. o úprave súm životného minima).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v jednom vyhotovení (§ 357 CSP).

Proti výroku II. o začatí konania bez návrhu odvolanie nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie v zmysle § 365 ods.1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Toto neodkladné opatrenie je v časti ponechania maloletého dieťaťa v starostlivosti navrhovateľky (výrok I.) vykonateľné, len čo bolo vyhotovené (§ 367 ods. 3 CMP).

V časti určenia vyživovacej povinnosti je neodkladné opatrenie vykonateľné doručením - výrok III. (§ 332 ods. 1 CSP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP).